

Taloussennuste vuosille 2018–2019

Maltillistuva nousukausi poistaa työttömyyttä yllättävään tahtiin

Työllisyyskehitys eriytyy ikäryhmittäin

Noususuhdanne maltillistuu mutta jatkuu. Viennin kasvu jää kuluvana vuonna viime vuoden huippulukemista, mutta ensi vuonna viennin kasvu nopeutuu jälleen jonkin verran. Ripeästi alentunut työttömyysaste jatkaa pienenemistään. Pidemmän tähtäimen työllisyyskehityksen ikäryhmittäinen tarkastelu paljastaa, että myönteinen työllisyyskehitys on painottunut yhtäältä nuorimpiin ja toisaalta ikääntyneisiin työntekijöihin, sen sijaan 25–34-vuotiaiden miesten työllisyys alenee. Valtion budjettipolitiikka on suhdannetilanteeseen nähden liian elvyttävää.

LISÄTIETOJA

Ennustepäällikkö Ilkka Kiema
(09) 2535 7304
ilkka.kiema@labour.fi

www.labour.fi

Palkansaajien tutkimuslaitos on alentanut viime huhtikuussa julkaisemaansa Suomen talouden kasvunustetta kuluvalle ja ensi vuodelle 0,4 prosenttiyksiköllä 2,7 ja 2,3 prosenttiin. Talouskasvuarvio on muuttunut viimekeväistä pienemmäksi ennen muuta viennin ja tuonin kasvuarvioihin tehtyjen muutosten johdosta.

Viennin kasvua uhkaa Yhdysvaltojen asettamien tuontitullien ja niiden vastatullien seurauksena syntyvän kauppasodan mahdollisuus. Pidämme kuitenkin luultavana, että varsinaisen kauppasodan syntymisen sijaan tullit johtavat vain yksittäisten tuoteluokkien kaupan hidastumiseen ja hidastavat ulkomaankaupan kasvua vain vähän. Alkuvuodesta havaittu ulkomaankaupan kasvun hiipuminen jää tilapäiseksi ja kansainvälisen noususuhdanteen heikkenemisestä huolimatta Suomen viennin kasvu nopeutuu ensi vuonna.

Kuluttajahintojen nousu kiihtyy tämän vuoden 1,1 prosentista 1,4 prosenttiin ensi vuonna. Palkansaajien reaalin ansiotaso kääntyy viime vuoden puolen prosentin laskusta tänä vuonna 0,8 prosentin ja ensi vuonna 1,1 prosentin nousuun. EKP:n odotetaan aloittavan ohjauskorkonsa nostot ensi vuoden lopulla, joten korkotason nousulla ei ole vielä tällä ennustejaksolla merkittävää vaikutusta yksityiseen kulutukseen.

Kotitalouksien yhteenlasketut käytettävissä olevat tulot kasvavat mm. paranevan työllisyyden myötä, mutta yksityisen kulutuksen kasvua rajoittanee säästämisen lisääntyminen: pitkään negatiivisena pysytellyt säästämisaste alkaneen kasvaa (lähestyä nollaa). Investointien kasvu hidastuu vähitellen mm. rakennusinvestointien kasvuvauhdin pienenemisen johdosta, mutta ennustees-

samme investointien määrä on vuonna 2019 silti suurin Suomen historiassa.

Viime vuonna nopeutunut talouskasvu näkyi enemmän työllisten määrän kasvuna kuin työttömien määrän vähenemisenä. Tänä vuonna myös työttömyys on vähentynyt ripeästi. Arvioimme, että työttömyysaste vähenee kuluvana vuonna prosenttiyksiköllä 7,6 prosenttiin ja ensi vuonna 7,4 prosenttiin. Parhaassa työiässä olevien (25–54-vuotiaitten) työntekijöiden keho työllisyyskehitys sopii huonosti tavanomaiseen käsitykseen, jonka mukaan työllistyminen olisi poikkeuksellisen vaikeaa toisaalta nuorille ja toisaalta ikääntyville työntekijöille. Työllisyyspolitiikka kaipaisikin tuekseen seikkaperäistä tutkimusta työllisyyskehityksen yllättävän ikäpolarisoitumisen syistä.

Sekä valtion että kuntien verotulot kasvavat mm. myönteisen työllisyyskehityksen johdosta, mutta valtiontalous jää tällä ennustejaksolla alijäämäiseksi mm. veronalennusten takia. Kuntatalous kääntyy kokonaisuutena tarkastellen ylijäämäiseksi, ja Suomen julkisen talouden EDP-velka alittaa 60 prosentin viitearvon.

Nykyinen hallitus on pyrkinyt pitämään työn verotuksen kohtuullisena ja siirtämään verotuksen painopistettä työn verotuksesta haittaveroihin. Haittaverojen dynaamiset vaikutukset (verotettujen tuotteiden kysynnän supistuminen) vähentävät niiden hyödyllisyyttä työn verotuksen korvikkeina. Lisäksi haittaveron kiristys saattaa alentaa prosentuaalisesti pienituloisen ostovoimaa yhtä paljon tai jopa enemmän kuin suurituloisen, mutta työn verotuksen alennus hyödyttää prosentuaalisesti enemmän suurituloista kuin kaikkein pienituloisimpia tai päärähatulon saajia. ■